

I

(Ανακοινώσεις)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης

Άμστερνταμ, 17 Ιουνίου 1997

(97/C 236/01)

I. Στη σύνοδο της Μαδρίτης το Δεκέμβριο 1995, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαίωσε την αποφασιστική σημασία που έχει η εξασφάλιση της δημοσιονομικής πειθαρχίας στο τρίτο στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ONE). Στη Φλωρεντία, έξι μήνες μετά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επανέλαβε την άποψη αυτή, και στο Δουβλίνο, το Δεκέμβριο 1996, συμφώνησε τα κυριότερα στοιχεία του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Στο τρίτο στάδιο της ONE, τα κράτη μέλη αποφεύγουν τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα: πρόκειται για σαφή υποχρέωση εκ της συνθήκης ⁽¹⁾. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία της διασφάλισης υγιών δημοσίων οικονομικών ως μέσου για την ενίσχυση των προϋποθέσεων για τη σταθερότητα των τιμών και την ισχυρή βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη που θα οδηγήσει στη δημιουργία απασχόλησης. Επίσης πρέπει να εξασφαλιστεί ότι οι εθνικές δημοσιονομικές πολιτικές θα υποστηρίζουν νομισματικές πολιτικές προσανατολισμένες προς τη σταθερότητα. Η επιδίωξη του στόχου της σχεδόν ισοσκελισμένης ή πλεονασματικής δημοσιονομικής κατάστασης θα επιτρέψει σε όλα τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τις συνήθεις κυκλικές διακυμάνσεις διατηρώντας ταυτόχρονα το δημόσιο έλλειμμα εντός της τιμής αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ.

II. Στη σύνοδο του Δουβλίνου το Δεκέμβριο του 1996, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε την προετοιμασία ενός συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης που θα επιτευχθεί σύμφωνα με τις αρχές και τις διαδικασίες της

συνθήκης. Το σύμφωνο ουσίως μεταβάλλει τις απαιτήσεις συμμετοχής στο τρίτο στάδιο της ONE είτε στην πρώτη ομάδα είτε σε μεταγενέστερη ημερομηνία. Τα κράτη μέλη παραμένουν υπεύθυνα για τις εθνικές δημοσιονομικές τους πολιτικές, με την επιφύλαξη των διατάξεων της συνθήκης, και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να ανταποκριθούν στις εκ της συνθήκης ευθύνες τους.

III. Το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης, το οποίο περιέχει και προληπτικές και αποτρεπτικές διατάξεις, αποτελείται από το παρόν ψήφισμα και δύο κανονισμούς του Συμβουλίου, έναν για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και έναν για την επιτάχυνση και διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος.

IV. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί επισήμως όλα τα μέρη, δηλαδή τα κράτη μέλη, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, να εφαρμόσουν τη συνθήκη και το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης αυστηρώς και εγκαίρως. Το παρόν ψήφισμα παρέχει σταθερή πολιτική καθοδήγηση στα μέρη που θα εφαρμόσουν το σύμφωνο. Προς το σκοπό αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε τις ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές:

ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

1. δεσμεύονται να τηρήσουν το μεσοπρόθεσμο στόχο για μια σχεδόν ισοσκελισμένη ή πλεονεσματική δημοσιονομική κατάσταση όπως προβλέπεται στα εθνικά προγράμματα σταθερότητας ή σύγκλισης και να αναλαμβάνουν την αναγκαία κατά την κρίση τους διορθωτική δημοσιονομική δράση για

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 5 του πρωτοκόλλου αριθ. 11, η υποχρέωση αυτή δεν εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο εκτός εάν προχωρήσει στο τρίτο στάδιο· η υποχρέωση βάσει του άρθρου 109 Ε παράγραφος 4 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, για την προσπάθεια αποφυγής των υπερβολικών ελλειμμάτων εξακολουθεί να ισχύει για το Ηνωμένο Βασίλειο.

την επίτευξη των στόχων των προγραμμάτων αυτών, κάθε φορά που έχουν στοιχεία για υφιστάμενες ή αναμενόμενες σημαντικές αποκλίσεις από τους στόχους αυτούς,

2. καλούνται να δημοσιεύουν, με δική τους πρωτοβουλία, τις συστάσεις του Συμβουλίου που τους διαβιβάζονται σύμφωνα με το άρθρο 103 παράγραφος 4,
3. δεσμεύονται να αναλάβουν την κατά την κρίση τους αναγκαία διορθωτική δημοσιονομική δράση ώστε να επιτύχουν τους στόχους των εθνικών προγραμμάτων σταθερότητας ή σύγκλισης μόλις λάβουν την έγκαιρη προειδοποίηση με τη μορφή σύστασης του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 103 παράγραφος 4,
4. θα αρχίζουν τις αναγκαίες κατά την κρίση τους διορθωτικές δημοσιονομικές αναπροσαρμογές χωρίς καθυστέρηση μόλις λάβουν πληροφορίες ότι υπάρχει κίνδυνος υπερβολικού ελλείμματος,
5. θα διορθώνουν το υπερβολικό έλλειμμα το ταχύτερο δυνατόν μετά την εμφάνισή του και εντός του έτους που ακολουθεί τη διαπίστωσή του, εκτός εάν συντρέχουν ειδικές περιστάσεις,
6. καλούνται να δημοσιεύουν, με δική τους πρωτοβουλία, τις συστάσεις που γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 104 παράγραφος 7,
7. δεσμεύονται να μην επικαλούνται το ενεργήτμημα του άρθρου 2 παράγραφος 3 του κανονισμού του Συμβουλίου για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος, εκτός εάν ευρίσκονται σε σοβαρή ύφεση για να εκτιμήσουν τη σοβαρότητα της ύφεσης τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατά κανόνα ως σημείο αναφοράς μια ετήσια πτώση του πραγματικού ΑΕΠ κατά τουλάχιστον 0,75 %.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. ασκεί το δικαίωμα πρωτοβουλίας της βάσει της συνθήκης, με τρόπο που να διευκολύνει την αυστηρή, έγκαιρη και αποτελεσματική λειτουργία του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης,
2. υποβάλλει, χωρίς καθυστέρηση, τις αναγκαίες εκθέσεις, γνώμες και συστάσεις που θα επιτρέψουν στο Συμβούλιο να λάβει τις αποφάσεις βάσει του άρθρου 103 και του άρθρου 104 Γ· αυτό θα διευκολύνει την αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης και την ταχεία έναρξη και αυστηρή εφαρμογή της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος,
3. δεσμεύεται να συντάσσει έκθεση βάσει του άρθρου 104 Γ παράγραφος 3 οσάκις υπάρχει κίνδυνος υπερβολικού ελλείμματος, ή όταν το

προγραμματισμένο ή πραγματικό δημόσιο έλλειμμα υπερβαίνει την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ, κινώντας έτσι τη διαδικασία του άρθρου 104 Γ παράγραφος 3,

4. δεσμεύεται, όταν θεωρεί ότι ένα έλλειμμα άνω του 3 % του ΑΕΠ δεν είναι υπερβολικό και η γνώμη αυτή διαφέρει από τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής, να αιτιολογεί γραπτώς τη θέση της προς το Συμβούλιο,
5. δεσμεύεται, μετά από αίτημα του Συμβουλίου βάσει του άρθρου 109 Δ, να διατυπώνει, κατά κανόνα, σύσταση για λήψη απόφασης από το Συμβούλιο σχετικά με το κατά πόσον υφίσταται υπερβολικό έλλειμμα βάσει του άρθρου 104 Γ παράγραφος 6.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

1. δεσμεύεται να εφαρμόσει αυστηρώς και εγκαίρως όλα τα στοιχεία του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης για τα οποία είναι αρμόδιο· λαμβάνει τις αναγκαίες αποφάσεις βάσει του άρθρου 103 και του άρθρου 104 Γ το ταχύτερο δυνατόν,
2. καλείται να θεωρήσει τις προθεσμίες εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος ως έσχατες διορίες. Ειδικότερα, το Συμβούλιο, ενεργώντας με βάση το άρθρο 104 Γ παράγραφος 7, συνιστά να διορθώνονται τα υπερβολικά ελλείμματα το ταχύτερο δυνατόν μετά την εμφάνισή τους, εντός του έτους που ακολουθεί τη διαπίστωσή τους, εκτός εάν συντρέχουν ειδικές περιστάσεις,
3. καλείται πάντοτε να επιβάλει κυρώσεις εάν ένα συμμετέχον κράτος μέλος δεν λάβει τα αναγκαία μέτρα για να τερματίσει την κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος, όπως του έχει συστήσει το Συμβούλιο.
4. θα πρέπει πάντοτε να απαιτεί μια άτοκη κατάθεση, οσάκις αποφασίζει να επιβάλει κυρώσεις σε συμμετέχον κράτος σύμφωνα με το άρθρο 104 Γ παράγραφος 11,
5. θα πρέπει πάντοτε να μετατρέπει την κατάθεση σε πρόστιμο δύο έτη μετά από την απόφαση επιβολής κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 104 Γ παράγραφος 11, εκτός εάν εκτιμά ότι το υπερβολικό έλλειμμα έχει διορθωθεί,
6. καλείται να αιτιολογεί πάντοτε γραπτώς την απόφαση να μην αναλάβει δράση, εάν σε οιοδήποτε στάδιο των διαδικασιών υπερβολικού ελλείμματος ή εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης δεν ενήργησε κατόπιν συστάσεως της Επιτροπής και, στην περίπτωση αυτή, να δημοσιοποιεί την ψήφο κάθε κράτους μέλους.